

Halász László (1954–2011)

2011. március 12-én hosszú szenvedés után, 56 éves korában elhunyt kollégánk, barátom Halász László kerületvezető erdész. Tanulmányait az egri Dobó István Gimnázium és Erdészeti Szakközépiskolában végezte, majd technikus minősítését is itt szerezte. 1973-tól dolgozott a Borsodi EFAG-nál, majd jogutódjánál az Északerdő Rt.-nél, mindvégig a Lillafüredi Erdészetnél. Erdészgyakornokként kezdett, majd volt gépesítési műszaki vezető, vágásvezető, végül 29 évig a jávorkúti kerület vezetője. Több ezer köbméter fakitermelés, több száz hektár erdőfelújítás, fenyő tarvágások utáni erdősítések, több száz hektár nevelővágás és ápolás végrehajtása fűződik nevéhez. Egyesületünknek 1973 óta volt tagja. 1982-től a Bükk Aranyzarvas Vadásztársaságnak volt a vadőre, tagja, majd vadászmestere. 22 éve esküdtek örök hűséget egymásnak feleségével, akivel Jolika előző házasságából származó két fiát együtt nevelték fel.

Ezek a száraz tények. E mögött ott van az ember, a kolléga, a cimbor. Nekem Ő volt az első főnököm gyakornok koromban, nekem Ő volt „Az Erdész”. Harminc évig volt barátom, mentorom. Bármikor fordulhattam hozzá bánatommal, problémámmal akár szakmai, akár magánélet terén. Emlékszem legénykorunk mulatságaira kirándulás, sportesemény vagy csak egy-egy találkozás kapcsán, melyben részt vettek a fiatalabb és idősebb kollégák is. Emlékszem „érettebb” korunkban a névnapi és szilveszteri bulik hangulatára. Emlékszem az évszáz vadászatokra, amelyek mindig Jávorkúton értek véget és Ő volt a házigazda. Emlékszem, hogy vállalkozását egy motorfűrésszel kezdte, tűzifa-darabolással. Emlékszem, hogy mennyi vidám napot szereztek nekünk a külföldi vadászvendégek „bénázásával”, meg a miénkkel. Emlékszem, amikor válásom után kicsit hiányos lett a háztartás, kérés nélkül hozott egy TV-t. Emlékszem, ha bárki ment hozzá, behívta, leültette és megkínálta egy kávéval. Emlékszem, hányszor hívott fel szombaton, vasárnap, ha vadászat közben látott valamit a kerületemben, hogy tudok-e róla. Emlékszem, amikor elakadtam az autómmal, a telefonban csak annyit kérdezett: Hol vagy? Emlékszem, amikor „mosolyszűnet” volt köztünk, két nap múlva ott folytattuk ahol előtte abbahagytuk. Emlékszem, mütétje előtt, mikor megbeszéltük a kerületben végzendő munkákat, azzal váltunk el, hogy áprilisban jön vissza dolgozni, és a május-i őzbakszezon már teljes készütségben várja. Emlékszem, amikor három nappal halála előtt utoljára beszélgettünk, megkérdezte, hogy mi újság az erdészetben és „...pletyka szinten”. Emlékszem, amikor a fia felhívott a szörnyű hírral, a döbbenetre.

Emlékszem.

Nyugodj békében!

Szoós Tamás

Schalkház Lipót (1923–2011)

Schalkház Lipót halálával barátot, szakembert, munkatársat veszített az erdésztársadalom, akivel szegényedett a példaképeket megszemélyesítő, közösségi életünk erkölcsi alapja. Ő képes volt megmutatni,

hogy „*a szellem tágasságánál fontosabb a jellem mélysége*”. Azok az emberi értékek, amelyek egy közösség megtartó erői, alapvető elemei. Sajátos életutat járt be, nemcsak szakmailag – adminisztratív beosztásoktól az erdészeti és közigazgatási feladatokon át –, de a tájegységeket tekintve is. Az ország legkeletibb – Révleányvári – szélétől a legnyugatibb széléig, Perenyéig „vándorolt”, ahol 88. évében végső nyugovóra térhetett. Ezen az életpályán gazdagította azokat az emberi, erkölcsi értékeket, jellemformáló erőt, amit polgári család sarjaként otthonról hozott.

Személyes meggyőződésemet évtizedek távlatából osztom meg az olvasóval. Mint „ifjú szakember”, első munkába állásomkor – 1955-ben – találkoztam vele. Akkor a Hernádvölgyi Erdőgazdaság főkönyvelője volt, és fogadott először a Tállyai Erdészet műszaki vezetőjeként. Ő lett ez egyik főnököm, majd a kezdet kezdetén „mentorom”. Később az átszervezések módosították kapcsolatunkat, más értelemben tágitották azonos igény szintű kollégák megismerésével, többek között Járasi Lőrincel, aki szakmai elismertségével jelentett számomra támaszt. A sors úgy hozta, hogy 1960 decemberétől újra együtt dolgozhattunk a Lillafüredi Erdészetnél. Akkor én mint erdészvezető működhettem közre abban, hogy Ő láthassa el az erdészvezető-helyettesi, műszaki vezetői feladatot, már erdésztechnikusi „okleveles” szakemberként. Szüleit is sikerült Révleányvárról „áttelepíteni” munkahelye közelébe, Középgaradnára. Az együtt végzett munkálkodás, nemcsak példaszerű volt, kollegiális közösséget eredményezett, de megbonthatatlan barátságunkat is megpecsételte.

Schalkház Lipót 1923-ban született Kassa. Itt érettségizett 1942-ben a felsőkereskedelmi iskolában, majd Mödlingben fűrészüzemi gyakorlaton vesz részt. 1943 szeptemberétől a kassai Kereskedelmi Főiskola hallgatója. Az 1944-es nyári szünetben a Kassai Fakitermelő Rt.-nél dolgozott, októbertől katonai munkaszolgálatosként az Úzvölgyében lövészárkokat épített. 1945 áprilisában katonaként Nürnberg mellett esett amerikai fogságba, ahonnan 1946 januárjában Komáromban szabadult és térhetett „haza”.

Időközben szüleit Nagydóra internálták – Kassa város megtisztítása indoklással –, ahonnan kis csomaggal Magyarországra szökve, Sárospatakon telepedtek le. Itt találta meg szüleit nehéz körülmények között. A viszonytagságos „utak” után 1947 márciusától a Sárospataki Erdőgazdaságon rapidíjas irodai kiegészítő, majd számvevő. 1950-ben megnősül, felesége Árva Éva, akivel négy gyermeket – Éva, Sára, Lipót, Szilárd – neveltek fel. Továb-

bi állomáshelyei: Háromhután adminisztrátor a Hernádvölgyi Erdőgazdaságnál, Abaujszátón könyvelő, főkönyvelő, a Zemplén-hegységi Erdőgazdaságnál számviteli később revizori csoportvezető, 1957 szeptemberétől Révleányváron kerületvezető erdész.

Az igen változatos időszak után 1960–1968 között a Lillafüredi Erdészetnél a szakterületen kamatoztathatja a széles sávon gyűjtött „jártasságát”, ahol egyik meghatározó személyiség. Lillafüreden 1958-tól, az ERTI közreműködésében nagyszabású kísérletek kezdődtek. Az új gépi technológiák bevezetése terén 1960-tól komplex fahasználat, kerékpáros faközéltés, kiszállítás, gépi rakodás és vágástéri feltárás területeken folyt a korszerűsítés. Bemutatók sokasága zajlott; 1962 novemberében tudományos ülés Jávorkúton, 1962/63-ban elkészült a Kelet-bükki Erdőfeltárási Alapterv, 1968-ban OEE Vándorgyűlés az erdészet területén stb.

A „tő melletti” feladattól megválva 1968 márciusától a Miskolci Erdőfelügyelőségnek erdőrendezési felügyelőként dolgozott 1983 júniusáig, nyugdíjba vonulásáig. Munkásságát Vállalati Kiváló Dolgozó (1962, '63, '72), Erdészet Kiváló Dolgozója (1973), illetve Kiváló Munkáért Miniszteri (1981) kitüntetésekkel ismerték el.

A szakmai munkája mellett jelentős közösségkövetelő tevékenységet végzett, amelynek viteléhez biztos támaszt jelentett felesége megértő támogatása. Sárospatakon röplabdacsapatot, Révleányváron, Omassán kulturális csoportot szervezett. Az Erdészeti Lapokban közreadta emlékeit, megfontolandó észrevételeit, javaslatait. 1995–2005 között szinte krónikása volt környezet kultúrális közéletének, történelmi eseményeknek. Értékelte a Miskolcon 1973-ban létesített „Erdei tanterem” 25 éves munkáját, az erdőgazdaság székháza felújításának szakszerűségét, stílusosságát.

Nyugdíjas éveiben a legkülönbözőbb módon hasznosította gazdag tapasztalatait. Tanácsadóként dolgozott a Borsodi Sörgyárnál, irányítva a fásított szennyvízszűrő bővítését, majd az erdőgazdaság szaktanácsadója volt az új „szálláshelyére”, Perenyére – a lányához – történő átköltözésig. A bevezetőben említett közéleti munkáját itt akként folytatta, hogy – a lakásépítés mellett – 1994-től négy évig önkormányzati képviselő, illetve másik négy évig – alpolgármesterként – a település kulturális életét gazdagította ismeretanyagával. Az Erdészeti Lapokban is beszámolt Perenye és Gencsapáti községek 2000. évi fásítási fesztiváljáról, a község lakosságának hazához, magyarsághoz való hűségét szimbolizáló millenniumi fakeresztállításról, tölgycsacmete-ültetéséről és emléktábla-avatásról. Szakmai felkészültsége, közvetlen emberi magatartása, vonzó kapcsolatteremtő képessége révén méltán példaképpé vált mindnyájunk előtt. 2011. február 22-i temetésén népes tisztelői búcsúztak az „új hazájában” is nagyra becsült EMBERTŐL.

Lipi, sokunknak hiányozni fogsz, de nem hal meg az, aki olyan gazdagon osztotta szeretetét, barátságát, megbecsülését, ahogyan te tetted. Kollégáid, szeretteid nevében ez úton búcsúzunk.

dr. S. Nagy László, dr. Járasi Lőrinc